

LALEZAR

Rauf Tuncer
Resim Sergisi

14 Şubat - 7 Nisan 2024

Küratör: Mehmet Lütfi Şen

Zeytinburnu Kültür ve Sanat Merkezi Yayınları

Katalog No: 61

Koordinatör

Sertaç Güleç
Nurullah Yaldız

Küratör

Mehmet Lütfi  en

Editör

Aykut Ertuğrul

Fotoğraf

Ersan Go

Grafik Tasarım

A-Z Kültür Sanat Ajansı

ISBN

978-625-99034-9-1

Bu katalog  ubat 2024 tarihinde “Lalezar” Rauf Tuncer Resim Sergisi için İstanbul’da basılmıştır.

Eserin yayın hakları Zeytinburnu Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü’ne aittir. Yayının hiçbir kısmı, yazılı izin olmadan, tamamen, kısmen veya değiştirilerek yayınlanamaz, iktibas edilemez, fotokopi dahil her ne şekilde olursa olsun, elektronik veya mekanik yollarla kopya edilemez, bilgi olarak depolanamaz ve çoğaltılamaz.

Sunu 

Kıymetli sanatseverler,

Her geçen gün daha da küreselleşen, herkesin, her yerin gittikçe daha çok birbirine benzediği bir dünyada yaşıyoruz maalesef. Yerel hususiyetlerin, millî değerlerin korunması, hayatta tutulması her geçen gün daha da zorlaşıyor. Böyle bir zamanda, özellikle de resim gibi bir sanatta millî sembolleri, yerel motifleri işlemek, iki türlü zorluğu g   slemek manasına geliyor bizce. Bu zorluklardan ilki, asırlarca işlenmiş, tekrar ve tekrar ustaların ellerinde  ekillenmi  motifleri kullanarak özgün kalabilmek, üstelik bu özgünlüğü modern sanatın çizgilerine uyarak yapabilmekken ikincisi, küreselleşmenin böyle hızlı yaşandığı bir  a da yerel değerlerle tüm dünyaya seslenebilmektir.

Rauf Tuncer, eserleriyle işte bu zorlukları g   sleyen bir ressamımız. Bir sanatçı olarak, modern zamanların büyüsüne kapılmayan ve sanki içine do du umuz dünya geçmişten, geçmişin değerlerinden ba ımsızmi  yanılı ına d  meyen, tarihimizi ve tarihimizin biriktirdiklerini eserlerine yansıtan bir ressam. Onun eserlerinde millî de erlerimizin, semboller vasıtasıyla temsil edildiğini görmekteyiz. O; kültürümüzün, tarihimizin, mensubu bulunduğumuz geleneğin sembollerini modern çizgilerle yorumlayarak oldukça özgün sanat eserleri ortaya koyan bir sanatçı. Tabloları, izleyenleri binlerce yıl öncesine götüren, kültürümüzün köklerine temas ettiren eserler...

Zeytinburnu Kültür ve Sanat Merkezinde sanatseverlerin ziyaretine a tı ımız Lalezar isimli bu sergide, Rauf Tuncer’in, ülkemize has türleri ve tarihimizdeki yeri ile millî bir sembol h line gelmiş laleyi merkeze aldığı resimlerini görmekteyiz. Bu resimlerde lale figürleri bir sembol olarak modern çizgilerle ve yepyeni bir ışıkla yeniden yorumlanmış. Böylece bu resimler millî bir sembolden hareketle, yerel sınırları açıp tüm dünyaya seslenmeyi ba armı . Biz de Zeytinburnu Belediyesi olarak böylesi ilham verici eserlere ev sahipliği yapmaktan ve bu eserlerin sanatseverlerle buluşmasına vesile olmaktan gurur duyuyoruz.

Rauf Tuncer Bir Sanat Nehridir

Rauf Tuncer bir kültür sanatçısıdır. Toplumun çekirdeğini oluşturan “aydın kişi” formasyonuna örnek bir şahsiyettir. Toplumsal hayatın hareketine ayak uydurarak kendinden önceki kuşağın önüne geçebilme yeteneğine sahiptir. Belli bir kültürel birikimi, toplumsal gerçeği öngörür... Tarihi olmayan kültürler, parantez dışı, arada bir dipnotlarda hadiseye girer. Tarihi olan kültürlerin ilerleme çizgisi vardır. Tarihi olarak sanat tarihimizden, coğrafyamızdan kopuk büyüyoruz.

Gelişmeler karşısında unutulmuş birçok önemli değerler vardır. Rauf Tuncer, unutulmuş değerleri hatırlatma sorumluluğunun gereğini fazlasıyla yerine getirmektedir. Ufku geniştir. Hâli, geçmiş ve gelecekle yorumlar. Geleceği, geçmiş ve hâle yoğunur, aşılır. Dünü, bugünü, yarını tamamen iç içe geçirir. Dönüşümler için gerekli, geleceğe yönelik icatçı, yönlendirici fikirler üretir, taşır. Gerçeği yeniden yorumlar. Özgün bir tarzda yorumlar, yansıtır. Sadece gözleriyle değil duyguları, düşleri, özlemleri ve kültürü ile görür. Doğal ve toplumsal olaylardan duygularını, düş gücünü besleyenleri kavrar ve eseriyle yansıtır. Kültürel, medeni ruhu, özü yakalayıp tutar, belleğe, belleği anlatıma, gereçleri biçime dönüştürür. Toplumsal ben’in kaynağını ortaya çıkarır. Toplumun bir damgası, aynasıdır. Eserleriyle toplumun biçimlenmesine katkıda bulunur. Geçmişe dayalı, geleceğe uzanmış, hayat dolu, bilinçli bir taklit çabasıyla oluşturulmuş fikir ürünü ve taşıyıcısı, özü ideal, duygusal, imgesel biçimlemelerle tam bir uygunluk içinde duygu ve düşünceleri dile getirir.

Hayatımızın fizikî, temel çizgileri ve özellikle ruh kökü hayret uyandıracak kadar özlü ve yoğun şekillendirilmiştir onun eserlerinde. Yeni yaşama biçimlerinin oluşması sırasındaki sınırı bulandırmış olan eserleri veya sıradan nesne desenlerini çoğaltma biçimlerini icat eden değildir. Gerçek kültür tuğlalarıyla geleceğin yüksek ruh ve değerlerini süzer, çağırıştırır, oldukça çarpıcı bir biçimde ele alır, yaşatır. Kültürel öz ve derinliğimizden, varlığımızdan pay alır. Kendi değerini yakalama, kendi değerinin bilincinde olma peşindedir. Eserlerinin değerini bilebilmek için Türk kültür ve medeniyetini bilmek gerekir. Rauf Tuncer’i anlamak hem sanatsal hem sosyolojik bilgiyle mümkün olur. Bir nehre benzer onun eserleri. Anın değil zamanın eseri peşindedir. Daha önce oluşmuş duyarlıkları zenginleştirir, çağı aşar. Farklı çalışmalarında, tarihin tozlu sayfalarında kalmış sembollere yeniden harekete geçme imkânı sağlamıştır.

Sanatın özerkliğini onaylamış ve hayattaki nesnelerde yepyeni güzelliklerin keşfini çoğaltmış, sanat formları ile ticaret veya kolektif yaşama biçimleri arasındaki ayrımı silip atmıştır. “Müşterinin otoritesine teslimiyet”e yanaşmaz. Kolay olanı değil zor olanı başarmaya çalışır. Ortak duygusal yaklaşımlarda “bireysel” bir çaba olarak anlaşılan sanatsal üretimi estetiğin ideolojisiyle piyasaların şartlandırmalarıyla boğmamıştır. Toplumsal etkinlikleri yönlendiren gizli dinamikleri ifşa eder. Çevresindeki duvarları şimdilik yıkamasa da zorlar. Toplumsal-kültürel olguların bir anlam taşıdığı, düşünceye dayalı olduğu ve “maddi taşıyıcılar” aracılığı ile nesnelleştirildiği, beğenilerimizi doyuma ulaştırabilecek eserler vermiştir. Toplumsal hayatın birikimini sanatsal öğelerle besler. Toplum lehine kendini aşmıştır. Şeylerin nasıl görünmesi gerektiğini şeylerin gerçekte nasıl görüldüğüne tercih etmez. Kendisi Türkiye’de kalbi, kafası yabancılarla olanlardan değildir. Tarihi birikim ve tecrübeye eğilir. Eserleri, geçmişe ve geleceğe dönük bir keşifler zinciridir. Kendimize has, temel kültür özelliklerimize göre şekil almış, duygu ve düşünceleri telkin eder. Düşündürür, duygulandırır, uyandırır ve harekete geçirir. Eserleri insanı ilmin ve teknolojinin katılıklarından uzaklaştırarak insanın duygusal dengesini bulmasını sağlar. Toplum daha iyi anlamamıza yardım eder, toplumsal bilincimizin gelişmesine katkıda bulunur. Doğrudan dile getirilemeyen ancak açıklanmasında toplumun gelişmesi açısından yarar bulunan düşünceleri, eserleriyle dolaylı olarak ele alır ve mesajlarını iletir. Didaktik olmaktan çok heyecan uyandırıcı, belirli ortak zevk, duygu ve düşüncelerimizin imzasıdır onun eserleri. Ortak idrak etme üslubumuzla yönlendirici, harekete geçirici kültür ağacımızın derin köklerinin damgasıdır. Evrenselin mayası millî, kültürel sembollerle sistemli bir düşünüşle soyutlaştırır, üretir. Sanat değeri yüksek eserleri, salt tasvire dayanmaz. İcatçı içeriği, yüksek sezgi gücü ve özel bir toplumsal gerçekçilikle ruh ufuklarına öncülük eder. Toplumsal varlığımızdan akseden duygu ve düşüncelerin, birikimin ürünüdür. Kültür ve medeniyetin doğrudan kişisel bir izlenimini sunar.

Tuvale Açan Laleler

Sanatta ilerlemenin kısa yolu geçmişten geçer. Sanatçı, içinde bulunduğu geleneğin değerleriyle buluşmalı, hesaplaşmalı ve yepyeni güncel eserini, bir meydan okuma gibi yaratarak geleneğe ve geleceğe eklemelidir. Gelenekle ilişki kurmanın yegâne yolu ona yeni imkânlar katmaktır. Bu, sanatçıyı biricik yapar ve geleceği belirleme lütfunu ona bağışlar.

Ressam Rauf Tuncer üst paragraftaki tanımlamanın öznesi olan sanatçılarımızdandır. Sanat hayatını çağdaş dünyada medeniyetin yeniden inşasına hizalamıştır. Ayrıca yoğun çalışmalarının büyük bölümünde Batı’dan ve Doğu’dan farklı ülkelerin sanatçılarıyla ortak projeler gerçekleştirmiş, birçok medeniyeti yakından tanıma fırsatı bulmuş, bütün birikimini kendi olmaya adanmış bir ressamdır. Dünyanın belli başlı kültürlerini tanıyarak kendi medeniyetinden, kendi tarihinden, kendi şehrinden beslenerek yaptığı eserleriyle resim sanatımızın yaşayan kaynağı olmuştur. Orhun Abideleri’nden Yenisey Yazıtları’na, Selçuklu mimarisinden Osmanlı kaligrafisine, medeniyet deneyimlerini çağdaş dünyanın ilmeğinden süzerek oluşturduğu birçok seri resme imza atmıştır. Bu eserler ülkemizde ve dünyada yer aldıkları koleksiyonlar aracılığıyla geleceği beslemeye ve belirlemeye devam edecektir.

“Lalezar” projesi Rauf Tuncer’in ilk kez sergilenecek lale serisi çalışmalarından oluşuyor ve bu çalışmalara lalenin temsil ettiği değerlere atıfta bulunmak adına, önceki dönem kaligrafik yorumlar serisinden seçtiğimiz tablolar eşlik ediyor. Elinizdeki katalogun ve bu katalogda görsellerini gördüğünüz resimlerden oluşan serginin hazırlanmasında ve sizlere ulaşmasında imkânları oluşturan Zeytinburnu Belediye Başkanı Sayın Ömer Arısoy’a, atölyesini ve bir ömürlük sanat birikimini projeye açan ressam dostum Rauf Tuncer’e, yetkin kritik yazısı için Sayın Hasan Yazıcı’ya ve emek veren tüm dostlarıma teşekkür ediyorum.

Mehmet Lütfi Şen
Küratör

Kültürel ve medeni dünyamızın tecrübelerini gözde ve zihinde çağrışım yaptırarak iletir. Estetik mesafeleri kapatır. Derinlik, samimiyet, ahenk ve uzak yerlerden dönüş için varoluşsal iç geçirmelerimizi besler. Sahte içeriğe, yok edilmiş öze yanlış bağılıklara, boş vermişliklere karşı, asıl ruhun bilinmesi için olgunlukla hareket eder ve sorumluluk alır. Anlam hazinesinin kilidini açacak anahtarlar verir. Toplumsal yapımızdaki gelişmelerde bir düzenleyici rolü oynar. Her eseri kültür ve medeniyetimizin bir tür özel bir varoluşsal kavranışıdır. Dünyanın künhüne vâkıf olma, sırrını açığa çıkarma gücüne sahiptir. Toplumsal ve evrensel özün hayali kanatlandıran sırrıdır onun eserlerinin merkezinde olan. Millî olanı ve evrenseli bir potada eritir eserlerinde. Mahallîlikten kurtulmuş, millîleşmiş, millîliğini koruyarak evrenselleşmiştir. Alışverişlerle ehliyetle ölçü olacak değerlerde varlığımızın birikimine etkilerini şekillendirerek yarınlara seslenir... Eserleri tarihî süreklilik ve toplum bilincinin izafî bir ögesi, türüdür. Toplumsal, tarihî gerçeklerin sezgilere dayanan, az çok idealize edilmiş bir sembolüdür. Ismarlama, serbest piyasanın bağımlı, tutsak, baskı ürünü değildir. Talebe göre arz oluşturmaz, arza göre talebin doğmasını sağlar. Bir ölçüde kendisinin de içinde yaşadığı toplumsal şartları görür, inceler, değerlendirir, yorumlar ve yaşantının anlamlılığını yeniden keşfeder. Hayattan zevk almayı, olabildiğince hoş ve mutlu yaşamayı sağlar. Akıl ve duyguyu birleştirir. İnsanı mekanik katılıklardan uzaklaştırır. İç ve dışı ayak uydurmayı, insan olmayı mümkün kılar. Kaçışı toplumsallaşmaya dönüştürür. İnsana kendini her an hatırlatır. Şahsî ve toplumsal sorumluluklarımızı daha iyi, derinden algılamamıza, dayanışma, kaynaşma ve denge sağlamamıza yardımcı olur. Hayata derin bir anlam ve doğru bir yön verir. Canlı, hareketli, düşündürücü eserleri, sonsuz yaşama arzu ve sevincinin kristal güç kaynağıdır. Psikososyal bir ilaçtır, kendisini oluşturanı ve kendisinden faydalananı tedavi eder. Millî tecrübenin estetik boyutlu, heyecan verici önemli ve ilgi çekici bir parçasıdır. Toplumsal hayatımızla sembolleri yoğun bir etkileşime sokar. Toplumsal hafızayla, vicdanla nesilleri bütünleştirir. Algılama ve paylaşma yolu ile farklılıkları unutturur. Dayanışmaya katkı sağlar. Grupların değil bütünün ruhunu, bayrağını dokur ve yükseltir, göndere çeker. Hayat tarzı, zihniyet tercümanıdır. Olumsuz gelişmelere duyulan tepkiye, ihtişamlı geçmişe duyulan hayranlık ve özlem aşısı yapar. Yozlaşmış kültüre rağmen bilinçli bir şekilde olumlu değerleri işler. Gelenek ve gelecek arasında birleşimler kurmayı sağlar, geçmişin birikimlerini depolar, yeniliklere, ileri dönüklüğe yol açar, yönlendirir. Oluşturulan medeniyeti temellendirerek korkutucu olmaktan çıkarır. Her türlü yabancılaşmadan koruyucu, sığıltan, yüzeysellikten, basitlikten, köksüzlükten, sıradanlıktan, mekaniklikten uzak; anlam yüklü, çok değerli sayısız eseri vardır. Çok yönlü ilgi ile insana yeni boyutlar katar, zengin ilişkiler bütününde yeni çağrışımlar sağlar. Kültürü kalıplaşmış, maddileşmiş hâliyle değil bütün sırlarıyla hissettirir. Kökü mazide olan bir ati, bir ayağı mazide diğer ayağı atide olan tasavvurun tablosudur. İnsani, millî, İslamî özü isabetle seçer, tercih eder. Kristalleştirmez, yaşayan bir değer olarak köpükleştirir. Ruhlarımızın dublajla konuşmasına müsaade etmez. Şıringacı, enjektöci değil mesajcı, telkinci, tavsiyecidir. Üstelik yoruma açıktır, değeri ortaya en estetik biçimde koyar, anlam ve istikameti muhataba açık bırakır. İdeolojik bir şablon değildir eserleri, kalıcı eserlerin özünden aldığı ilhamla evrensel kucağın açılmış kollarıdır. Gittikçe artan her türlü yabancılaşmayı önleyici estetik değerler etrafında birlik ve bütünlüğü sağlar. Toplumsal bunalımı, anomiye, sanat yolu ile geleneksel değerlere yönelmenin oluşturduğu bilinç birliği ile engeller. Karizmatik derinliği vardır. Geniş coğrafyalı, yaygın ağılı ilişkiler kurabilmiştir. Ünü ülke sınırları dışına taşan bir ressamdır. Ortak çalışmaya açıktır. Müteşebbis, öncü ve organizatördür. Alıcı, verici, sentezci, yayıcı, taşıyıcı, yardımsever, çok yönlü, dört dörtlük bir sanatkârdır. Sanat eseri olmadan sanatçı olunamaz. İcatçı, üretken ve çok çalışkandır. Yoğun bir sanat etkinliği içerisinde. Evi; evi, mi atölyesi mi, galeriler mi, okul mu ayırt edilemez. Lâıf olduğu değer ve önemin kendisine verilir verilmediği hızını kesemez. Kişisel ve karma sergi zenginidir. Sanatımızı zenginleştirenler kervanındandır. Yüzyıllardır ihtiyaç duyulan ışığı sağlamak için yanan bir mumdur. Kendi fidanlarının mükemmel olarak yetişmesine imkân veren örneklerle yol göstermektedir. Öncü kültürün resimdeki kılavuzlarındandır. Eserleri, değerinin somut bir göstergesidir. Zamanında henüz değerinin anlaşılmadığı açıktır. Rauf Tuncer göz önünde saklı bir değerdir.

Hasan Yazıcı

